

Veselības ministrija

Brīvības iela 72, Rīga, LV-1011, tālr. 67876000, fakss 67876002, e-pasts vm@vm.gov.lv, www.vm.gov.lv

Rīgā

Datums skatāms laika zīmogā	Nr. 01-11.1/6656
Uz 21.12.2021.	Nr. 7.8.5./2021-DOC-3063-3316
Uz 16.12.2021.	Nr. 622.12/5-209-13/21

**Latvijas Republikas
Saeimas Prezidijam**

Informācijai:
Ministru prezidentam

*STEIDZAMI! Par atbilžu sniegšanu
uz Saeimas deputātu jautājumu
Nr. 340/J13*

Veselības ministrija šī gada 22. decembrī ir saņēmusi Ministru prezidenta rezolūciju (21.12.2021.; Nr. 7.8.5./2021-DOC-3063-3316), kurā tiek lūgts iesniegt Saeimā atbildi uz deputātu jautājumu Nr. 340/J13 “Cik gatava jaunajam Covid-19 vīrusa omikrona variantam ir Latvija?” (Saeimas Prezidija 2021. gada 16. decembra vēstule Nr. 622.12/5-209-13/21), un sniedz sekojošu skaidrojumu.

1. Kāda, Jūsaprāt, ir Latvijas valdības gatavība un stratēģija šodien, ņemot vērā iepriekšējo neveiksmīgo pieredzi?

Latvijas stratēģija gatavībai SARS-CoV-2 jaunā omikrona varianta izplatībai tiek balstīta uz situācijas attīstību pasaulē un īpaši – Eiropas valstīs. Tādēļ šobrīd speciālisti seko līdzi jaunākajām tendencēm, citu valstu veiktajiem pretepidēmijas pasākumiem, kā arī vērtē Latvijā iepriekš ieviesto pasākumu veiksmīgo un mazāk veiksmīgo pieredzi.

Jāņem vērā, ka šobrīd situācija Latvijā būtiski atšķiras no situācijas iepriekšējos Covid-19 uzliesmojuma periodos, jo Latvijā ir sasniegts ievērojami augstāks sabiedrības vakcinācijas līmenis, kā arī liels skaits iedzīvotāju inficējās ar SARS-CoV-2 vīrusu rudens uzliesmojuma periodā.

Tomēr ir skaidrs, ka pamatā stratēģija rīcībai SARS-CoV-2 jaunā omikrona varianta uzliesmojuma gadījumā ir balstīta uz vīrusa izplatības aizkavēšanu,

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

veicot plašāku testēšanu, tai skaitā iecerotāju testēšanu, inficēšanās gadījumu savlaicīgu atklāšanu un pretepidēmijas pasākumu ieviešanu. Tāpat būtiski pasākumi ir saistīti ar balstvakcinācijas pret Covid-19 veicināšanu, īpaši riska grupās, un arī primārās vakcinācijas turpināšanu riska grupās. Nozīmīgi ir arī nefarmaceutiskie pasākumi Covid-19 izplatības mazināšanai, piemēram, efektīvāka sejas masku lietošana, augsta riska pulcēšanās mazināšana u. tml.

2. Latvijas valdība noteikusi ceļošanas ierobežojumus uz astoņām Āfrikas valstīm. Kādi ir tālākie plānotie soļi saistībā ar jauno Covid paveidu?

Šobrīd Latvijā ir noteikti ne tikai ierobežojumi ceļošanai uz īpaši augsta riska valstīm, kur sākotnēji tika atklāts SARS-CoV-2 jaunā omikrona varianta uzliesmojums, bet izlases veidā ir paredzēta arī iecerotāju no valstīm ar plašu SARS-CoV-2 jaunā omikrona varianta izplatību testēšana uz Covid-19, kā arī ir pieejama brīvprātīga testēšana uz Covid-19 lidostā "Rīga". Tāpat tiek veikta un pastiprināta cilvēku, par kuriem ir aizdomas par iespējamu inficēšanos ar SARS-CoV-2 vīrusa omikrona variantu, paraugu sekvencēšana. Tādējādi lidostā "Rīga" ir veikta testēšana vairāk kā 3 000 iecerotājiem un pateicoties šai testēšanai 70 % no ievestajiem SARS-CoV-2 vīrusa omikrona varianta gadījumiem ir atklāti lidostā "Rīga".

Iecerotāju testēšana ir devusi iespēju Slimību profilakses un kontroles centra epidemiologiem veikt savlaicīgu saslimšanas gadījumu epidemioloģisko izmeklēšanu, noteikt kontaktpersonas un veikt to uzraudzību. Arī šobrīd notiek cieša sadarbība starp Slimību profilakses un kontroles centru, Veselības inspekciju un Valsts policiju, lai nodrošinātu kontroli par izolācijas un mājas karantīnas pasākumu ievērošanu.

Papildus minētajam vēlamies norādīt, ka šī gada 21. decembra valdības sēdē tika pieņemti grozījumi Ministru kabineta 2021. gada 9. oktobra rīkojumā Nr. 720 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu", kas nosaka, ka no šī gada 24. decembra līdz 2022. gada 11. janvārim, iecerot Latvijā Republikā no Vācijas Federatīvās Republikas, Apvienotās Karalistes, Dānijas, Norvēģijas Karalistes, Zviedrijas Karalistes, Beļģijas Karalistes, Īrijas un Krievijas Federācijas, personas (tai skaitā arī ar vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu) pirms iekāpšanas pārvadātāja transportlīdzeklī uzrāda pēdējo 72 stundu laikā veiktu RNS testu vai pēdējo 48 stundu laikā veiktu antigēna testu, un testa rezultāts ir negatīvs.

3. Vai ir plānoti jauni ierobežojumi, vai darbosies luksofora princips vai kas cits, un kādi plānoti atbalsta pasākumi nozarēm, kuras varētu skart ierobežojumi?

Epidemioloģiskās drošības pasākumi būs atkarīgi no tā, kā cilvēku mobilitāte un savstarpējā kontaktēšanās Ziemassvētku un Jaunā gada svētku periodā veicinās Covid-19 pieaugumu sabiedrībā, kā arī no tā, kā SARS-CoV-2 jaunais omikrona variants ietekmēs Covid-19 radīto slogu veselības aprūpes sektoram.

Latvijas un citu valstu eksperti norāda, ka omikrona variants izplatās ļoti strauji, un straujā saslimstība var būtiski ietekmēt visu tautsaimniecību un publisko sektoru (vienlaicīgi saslimst liels skaits darbinieku) pat tad, ja slimības gaita būtu vieglāka. Redzam, ka citas valstis pieņem lēmumus uzreiz kā sāk attīstīties vietējā transmisija, jo pieaugums ir tik straujš, ka iepriekš lietotie parametri kā “inficēto skaits” vai “pacientu skaitu slimnīcās” var novest pie novēlotiem rezultātiem.

Patlaban Latvijā vēl dominē ievestie gadījumi un ar tiem saistītie, bet vietējā transmisija tikai sāk attīstīties. Lielākā daļa Latvijā veikto pozitīvo Covid-19 testu tiek papildus pārbaudīti uz omikrona paveidu, tāpēc varēsim ātri redzēt, kad sāk attīstīties vietējā transmisija. Ar jauno epidemioloģisko situāciju saistītie lēmumi būs jāpieņem tad, kad redzama vietējās transmisijas attīstīšanās un sagaidāma inficēto skaita dubultošanās katrās divās-trīs dienās.

Lai šādus lēmumus būtu iespējams savlaicīgi pieņemt, pēc mana lūguma 21. decembra valdības sēdē tika lūgts Operatīvās vadības grupai sagatavot t.s. “omikrona scenāriju”, kas ietvertu gan nepieciešamos epidemioloģiskās drošības pasākumus, gan publiskā un privātā sektora darbības nepārtrauktības nodrošināšanu.

Veselības ministrs

(paraksts*)

Daniels Pavļuts

Jana Feldmane 67876119
jana.feldmane@vm.gov.lv